

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки
Факультет менеджменту

Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеня бакалавр

Студента Чупікова Едуарда Володимировича

академічної групи 076-19-3

(шифр)

спеціальності 076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність

(код і назва спеціальності)

на тему: «Екологічне підприємство в сучасних економічних процесах»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Терехов Є.В.	80	добре	

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер				
----------------	--	--	--	--

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
прикладної економіки, підприємництва

та публічного управління

(повна назва)

О.Г. Вагонова

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«_____» _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

ступеня бакалавр

(бакалавра, магістра)

Студенту Чупікову Едуарду Володимировичу _____ академічної групи 076-19-3

(прізвище та ініціали)

(шифр групи)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(код і назва спеціальності)

за освітньою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

на тему: «Екологічне підприємництво в сучасних економічних процесах».

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 02.05.2023 р. № 314-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1. Теоретичний	Оцінка сучасного стану та тенденцій поширення продукції екологічного підприємництва. Узагальнення наукових підходів до управління діяльністю з виробництва екологічної продукції.	01.05.- 15.05.2023 р.
Розділ 2. Аналітичний	Визначення особливостей екологічно чистої продукції як товарної категорії. Аналіз факторів формування пропозиції еко-продукції. Аналіз ринків екологічно чистої продукції.	16.05.- 30.05.2023 р.
Розділ 3. Прикладний	Розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності виробництва еколого-орієнтованої продукції.	01.06.- 11.06.2023 р.

Завдання видано _____ Терехов Є.В.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 01.05.2023 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 14.06.2023 р.

Прийнято до виконання _____ Чупіков Е.В.

РЕФЕРАТ

ЕКОЛОГІЧНА ПРОДУКЦІЯ, ПІДПРИЄМСТВО, РИНОК,
ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПРОПОЗИЦІЯ ПРОДУКЦІЇ.

Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи бакалавра на тему «Екологічне підприємництво в сучасних економічних процесах».

Обсяг роботи: 72 сторінок, в т.ч. 10 рисунків, 10 таблиць, список використаних джерел на 4 сторінках з 30 найменувань та три додатки.

Об'єкт дослідження є процес управління розвитком еколого-орієнтованого підприємства.

Мета дослідження - узагальнення методичних підходів і розробка на їх підставі пропозицій щодо розвитку еколого-орієнтованого підприємства.

У першому розділі визначені сучасний стан та тенденції розвитку ринку екологічно чистої продукції. Узагальнені наукові підходи до управління підприємницькою діяльністю з виробництва еколого-орієнтованої продукції.

У другому розділі здійснений аналіз особливостей розвитку ринку еколого-орієнтованої продукції. Здійснена класифікація еколого-орієнтованих підприємств. Надана класифікація підприємств, що виготовляють продукцію екологічного призначення.

У третьому розділі розроблені рекомендації щодо забезпечення розвитку екологічно-орієнтованого підприємства.

Сфера практичного застосування результатів роботи – підприємства за сферами господарської діяльності, що виготовляють продукцію з поліпшеними екологічними характеристиками.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Особливості еколого-орієнтованої продукції.....	7
1.2. Огляд літературних джерел у сфері дослідження проблем виробництва еколого-орієнтованої продукції.....	25
1.3. Мета, завдання та методи дослідження.....	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
2.1. Аналіз пропозиції еколого-орієнтованої продукції.....	33
2.2. Управління виробництвом еколого-орієнтованої продукції.....	45
2.3. Фактори розвитку ринку екологічно чистих продуктів.....	52
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	
3.1. Удосконалення організаційних засад виробництва екологічно чистої продукції.....	59
3.2. Заходи щодо підвищення ефективності еколого-орієнтованого підприємництва.....	66
ВИСНОВКИ	71
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТОК А. Відгук на кваліфікаційну роботу.....	77
ДОДАТОК Б. Рецензія на кваліфікаційну роботу.....	79
ДОДАТОК В. Довідка про результати перевірки тексту кваліфікаційної роботи на присутність запозичень.....	80

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Капштик М.В. Особливості нормативно-правового забезпечення органічного виробництва [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://elibrary.nubip.edu.ua/13333/1/11ina.pdf>.

2. Ковальова О.В. Щодо напрямів розвитку органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні: аналітична записка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1292/>.

3. Ковальчук С.Я. Економікоправові аспекти екологізації аграрного виробництва в Україні [монографія] / С.Я. Ковальчук, Т.К. Оверковська — Вінниця: Едельвейс, 2013. — 342 с.

4. Органічні євро стандарти на шляху до вдосконалення [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://organic.ua/uk/2013/28/3097organichnijevrostandartynashljahudovdoskonalennja>

5. Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: Закон України від 3 вересня 2013 р. № 42518 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/42518>.

6. Україна стане одним із світових лідерів із виробництва органічної продукції [Електронний ресурс] // Інформаційноаналітичний бюлетень КМУ. — 04.09.2013. — Режим доступу: <http://www.infokmu.com.ua/20130904000000am/article/15902467.html>.

7. ЕтноПродукт // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ethnoproduct.com/p/about.html>.

8. Сучасний стан ринку екологічно чистої продукції в Україні // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2016/сучасний-стан-ринку-екологічно-чисто/>.

9. Шуляк Б. В. Передумови розвитку екологічного підприємництва на сільських територіях. *Економічний простір*. №131. 2018. С.114–127.

10. Скороход І.С., Гринчук Л.В. Вплив європейської інтеграції на розвиток екологічного підприємництва в Україні. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27. № 3. С. 100–104.

11. Kosovych, В. (2020). Екологічне підприємництво як важлива складова сучасної економіки України. *Економічний аналіз*, 30(3), 109-118..

12. Нагара, М. Б. (2022). Сутність та фактори екологічної стійкості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*, (1 (59)), 90-97.

13. Грановська В.Г. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні / В.Г. Грановська // *Економіка АПК*. 2017. № 4. С. 31–40.

14. Федоренко, С. В., Василенко, Л. О., & Березницька, Ю. О. (2021). Регулювання екологічної безпеки підприємств, установ та організацій в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*, (24), 23-30.

15. Харченко, Т. Б. (2021). Екологічна інноваційна діяльність як основа сталого розвитку. *Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: Економіка і управління*, 32(71), 26-31.

16. Мамалига С.В. Розвиток ринку органічної продукції в Україні / С.В. Мамалига, А.С. Гловюк // *Ефективна економіка*. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5245>.

17. Славгородська Ю.В. Виробництво органічної продукції в Україні: стан і перспективи / Ю.В. Славгородська // *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2016. № 4. С. 49–54.

18. Dergachova V., Smerichevskiy S., Kniazieva T., Smerichevska S. Tools for formation and development of the environmentally friendly food products market: regional aspect in Ukraine. *Environmental Economics*, 2020, 11(1), pp. 96–109. doi:10.21511/ee.11(1).2020.09.

19. Kumar P., Ghodeswar B. Factors Affecting Consumers' Green Product Purchase Decisions. *Marketing Intelligence & Planning*, 2015, 33(3), pp. 330–347. <https://doi.org/10.1108/MIP-03-2014-0068>.

20. Скидан О. В., Чайкін О. В. Деякі аспекти розвитку екологічно сертифікованого виробництва. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. С. 23–27.

21. Шкуратов О.І. Органічне сільське господарство: еколого-економічні імперативи розвитку: монографія / О.І. Шкуратов, В.А. Чудовська, А.В. Вдовиченко. К.: ТОВ «Діа», 2015. 248 с. 12. Штрихун Х.І. Маркетингова підтримка стимулювання збуту органічної продукції в Україні / Х.І. Штрихун // Проблеми та перспективи економіки та управління. 2015. № 3(3). С. 161–170.

22. Шпак Г.М. Мотивація розвитку органічного виробництва в Україні / Г. М. Шпак // Науковий журнал «Економіка України». 2015. № 7(644). С. 58–71.

23. Пішли в онлайн: нові правила експорту органічної продукції. URL: <http://agravery.com/uk/posts/show/pisli-v-onlajn-novi-pravila-eksportuorganicnoi-produkcii>.

24. Чичкало-Кондрацька І.Б., Новицька І.В. Світовий досвід просування органічної продукції / І.Б. Чичкало-Кондрацька, І.В. Новицька // Ефективна економіка. 2018. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2018/10.pdf.

25. Вагонова, О. Г., Госалова, С. В., & Терехов, Є. В. (2020). Сучасний стан інноваційної діяльності на промислових підприємствах України; Економічний вісник Дніпровської політехніки. №3. С. 189-196. <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.189->

26. Терехов, Є. В., Шаповал, В. А., & Літвінов, Ю. І. (2021). Resource management of industrial regions. Економічний вісник Дніпровської політехніки. №2. С. 145-153. <https://doi.org/10.33271/ebdut/74.145>.

27. Практичний посібник з організації та ведення бізнесу на сільських територіях / Т. О. Зінчук, Т. В. Усюк та ін. ; за ред. д.е.н., професора Т. О. Зінчук, к.е.н. Т. В. Усюк. К. : Центр учбової літератури, 2018. 357 с.

28. Терехов Є. В., Літвінов Ю. І. (2018) Розвиток екологічного підприємництва в умовах використання земельних угідь техногенного походження. Економічний вісник дніпровської політехніки. 2018, №1. С. 173-180. https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/1/EV20181_173-180.pdf.

29. Малік М. Й. Підприємництво і розвиток сільських територій. Економіка АПК. 2016. № 6. С. 97–103.

30. Левківська Л. М., Шуляк Б. В. Особливості екологічної відповідальності аграрного бізнесу. Зб. наук. пр. Економіка та підприємництво. Випуск №38. 2017. С. 262–270.